



Monumentnummer*: 510267

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 03 september 1999
Kadaster deel/nr 82747/46

Woonplaats*	Gemeente*		Provincie*				
Den Dolder	Zeist		Utrecht				
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Soestdijkerweg	3 A	A		3734 MG	Den Dolder		
Soestdijkerweg	3 C	C		3734 MG	Den Dolder		
Soestdijkerweg	3 B	B		3734 MG	Den Dolder		
Soestdijkerweg	3 D	D		3734 MG	Den Dolder		
Soestdijkerweg	3			3734 MG	Den Dolder		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Zeist	A				3978		
Zeist	A				3901		
Zeist	A				3977		
Zeist	A				3900		
Zeist	A				3976		

Omschrijving**

Inleiding

Boerderij Staalbergen is volgens de eerste steen gebouwd in 1836. Opdrachtgever was D.J. Gildemeester, die op 24 mei van dat jaar de eerste steen legde. Hij was eigenaar van ondermeer de buitenplaats Ewijkshoeve, de hofsteden Weltevreden en Den Dolder en bezat zo'n 400 hectare grond.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Een enigszins schuin aan de Soestdijkerweg gelegen vrijstaande HOFSTEDE van één bouwlaag op U-vormige plattegrond onder een met riet gedekt schilddak. De bakstenen gevels zijn opgetrokken in kruisverband en hebben een plint. De zijgevels en achtergevel zijn bepleisterd. Praktisch alle vensters zijn voorzien van strekken. De symmetrisch ingedeelde voorgevel, aan de zuidzijde, is negen vensterassen breed. Oorspronkelijk was de gevelindeling ook symmetrisch, maar door een wijziging in 1925 heeft het rechterdeel een andere indeling gekregen. De gevel heeft een op de middenas geplaatste topgevel met kleine voorsprong en is drie assen breed. De hoeken van de topgevel zijn voorzien van geblokte lisenen in schoon metselwerk en worden met een natuurstenen dekplaat afgesloten. In het midden is een toegangsdeur geplaatst die door een roeden schuifvenster wordt geflankeerd. In de verdieping bevindt zich een vierlichtsvenster. De topgevel wordt afgesloten met een uitkragende bakstenen lijst, waarboven natuurstenen dekplaten zijn gezet.

Links van de topgevel bevindt zich de nog originele indeling van drie assen, met op de middelste as een samengesteld rondboogvormige venster, waarin een dubbele deur en glas-in-lood boven- en zijlichten zijn gezet. Oorspronkelijk bevond zich in deze rondboogvormige opening een dubbele staldeur. Ter weerszijden hiervan is een roedenschuifvenster geplaatst. Boven het rondboogvenster bevindt zich een dakerker onder een steekkap met een rondboogvormige vensteropening waarin een dubbel draaivenster is gezet. Het rechterdeel is gewijzigd, waarbij de rondboogvormige opening werd vervangen door een dubbele tuindeur met roedenbovenlichten. Ter weerszijden hiervan bevindt zich een pseudo-kruisvenster met roedenindeling.

De achtergevel van de oostvleugel heeft twee assen, waarin pseudo-kruisvensters zijn geplaatst. De achtergevel van de westvleugel heeft een op de middenas geplaatste dubbele deur in een korbboogvormige opening. De korbboog is geprofileerd en heeft natuurstenen aanzet- en sluitstenen. Links van de deur is een roedenschuifvenster en rechts een klein zesruits venster geplaatst. Aan deze zijde bevinden zich ook bouwsporen van een tweede venster en een dichtgezette keperboogvormige kaarsnis.

De gevels van de binnenplaats zijn bepleisterd en hebben een asymmetrische indeling. De zuidzijde heeft een deur met bovenlicht, waarboven een dakerker onder een steekkap is geplaatst. Links van de deur is een drielichtsvenster en rechts is een twaalfruitsvenster geplaatst. De oostgevel is vijf vensterassen breed met van links naar rechts een stolpdeur, een klein venster, een pseudo-kruisvenster, een klein zesruitsvenster en een deur met bovenlicht. De westgevel is vier assen breed en heeft van links naar rechts een stolpraam met bovenlicht, een roedenvenster, een klein venster en een roedenvenster. De rechter zijgevel is zes assen breed waarin van links naar rechts twee pseudo kruisvensters, een deur met bovenlicht onder een riet gedekt afdakje (buiten de bescherming), drie liggende roedenvensters en twee drielichtsvensters zijn geplaatst.

De linker zijgevel is zeven assen breed en heeft een asymmetrische indeling met van links naar rechts een hooggeplaatst zesruits (opkamer)venster, een roeden schuifvenster, een deur met bovenlicht, een roeden drielichtsvenster, een bouwspoor (strek) van een klein venster, een stolpraam met bovenlicht en luiken.

Waardering

Hofstede Staalbergen is van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een bijzonder boerderijtype op U-vormige plattegrond, alsmede van ensemble waarde vanwege markante ligging tegenover het kruispunt van de Soestdijkerweg met de Dolderseweg en in relatie met de nabij gelegen buitenplaatsen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument